

Värdering av icke-finansiella anläggningstillgångar

- *En studie om användandet av värdering till
verkligt värde i svenska företag*

Av: Christoffer Olsson & Svante ten Siethoff

Handledare: Peter Jönsson

Södertörns högskola | Institutionen för Samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Redovisning | Vårterminen 2016

Förord

Författarna bakom den här studien vill rikta ett stort tack till vår handledare Peter Jönsson för feedback och värdefull vägledning under studieperioden.

Vi vill även tacka den opponentgrupp vi har haft under studiens gång.

Tack så mycket!
2016-05-26

Christoffer Olsson

Svante ten Siethoff

SAMMANFATTNING

Författare: Christoffer Olsson & Svante ten Siethoff

Handledare: Peter Jönsson

Titel: Värdering av icke-finansiella anläggningstillgångar – En studie om användandet av värdering till verkligt värde i svenska företag.

Problembakgrund: Sedan 2005 är det obligatoriskt för noterade bolag att upprätta sin koncernredovisning enligt de internationella redovisningsstandarderna IFRS/IASB. Syftet är att uppnå likartade redovisningsprinciper inom EU. En viktig förändring till följd av denna reglering är att företag nu tillåts välja att värdera vissa tillgångar till verkligt värde. Det kan efter införandet uppfattas av många som att vi lever i en verkligt värde-värld. Tidigare studier i bland annat Storbritannien och Tyskland visar att så inte är fallet.

Syfte: Syftet med studien är att beskriva och analysera hur de svenska företagen på Large Cap har utnyttjat IAS-förordningen, som tillkom 2005 avseende värdering av icke-finansiella anläggningstillgångar, då de har möjligheten att välja mellan historiskt anskaffningsvärde och verkligt värde.

Metod: Studien utgår från en kvantitativ metod där en totalundersökning av de börsnoterade företagen på Large Cap gjorts. Data gällande hur företagen värderar sina icke-finansiella anläggningstillgångar har samlats in genom en dokumentstudie, där årsredovisningar från år 2014 har studerats.

Resultat och slutsats: Studien visar en begränsad användning av värdering till verkligt värde för icke-finansiella anläggningstillgångar i Sverige. När det används, handlar det uteslutande om värdering av Förvaltningsfastigheter, något som överensstämmer med studier som gjorts i andra länder.

Nyckelord: IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, IAS 38 Immateriella anläggningstillgångar, IAS 40 Förvaltningsfastigheter, Decision usefulness, Stewardship, Verkligt värde, Historiskt anskaffningsvärde.

FÖRKORTNINGAR

AICPA American Institute of Certified Public Accountants

FASB Financial Accounting Standards Board

IAS International Accounting Standards

IASB International Accounting Standards Board

IASC International Accounting Standards Committee

IFRS International Financial Reporting Standards

HA Historiskt anskaffningsvärde

VV Verkligt värde

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	1
1.1 Problembakgrund.....	1
1.2 Problemformulering.....	3
1.3 Syfte.....	4
1.4 Avgränsning.....	4
2 Teoretisk referensram.....	5
2.1 Redovisningens övergripande syfte.....	5
2.2 Decision usefulness.....	5
2.3 Stewardship.....	6
2.4 Verkligt värde.....	7
2.5 Historisk anskaffningsvärde.....	8
2.6 Redovisningens kvalitativa egenskaper.....	9
2.6.1 Tillförlitlighet.....	9
2.6.2 Relevans.....	10
2.6.3 Jämförbarhet.....	10
2.6.4 Begriplighet.....	10
2.7 Försiktighetsprincipen.....	10
2.8 Tidigare studier avseende applicering av verkligt värde.....	11
2.9 Tidigare studiers förklaringar till det historiska anskaffningsvärdets dominans.....	13
2.10 Tillgångar utifrån rekommendationer.....	14
2.10.1 Tillgång.....	14
2.10.2 Materiella anläggningstillgångar - IAS 16.....	14
2.10.3 Immateriella anläggningstillgångar - IAS 38.....	15
2.10.4 Förvaltningsfastigheter - IAS 40.....	16
2.11 Diskussion.....	16
3 Metod.....	17
3.1 Undersökningsansats.....	17
3.2 Val av metod.....	18
3.3 Tillvägagångssätt och datainsamling.....	19
3.4 Bortfallsanalys.....	20
3.5 Validitet och reliabilitet.....	20
3.6 Metodkritik.....	21

4 Empiri	22
4.1 Värderingsprinciper	22
5 Analys	23
5.1 Analys av empiri och tidigare studier	23
5.2 Analys av empiri och teorier.....	25
6. Slutsats	27
7 Diskussion och egna reflektioner	28
7.1 Förslag på fortsatta studier	30
8 Referenslista.....	31
9 Bilagor	36

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1: Tidigare studier.....	13
Figur 2: Värderingsval	22
Figur 3: Denna och tidigare studiers resultat.....	24

1 Inledning

I följande kapitel presenteras ämnet och problematisering för studien samt studiens syfte, frågeställningar och vilka avgränsningar som gjorts.

1.1 Problembakgrund

Redovisning syftar till att ge olika intressenter i form av kreditgivare, aktieägare, leverantörer och analytiker en insyn om företagets ekonomiska ställning.¹ Ett av de mest debatterade ämnena inom redovisningslitteraturen har länge varit valet av verkligt värde kontra historiskt anskaffningsvärde.² De viktigaste argumenten vid värdering av tillgångar har länge ansetts vara objektivitet och verifierbarhet och därför har värdering till historiskt anskaffningsvärde varit grunden för en säker värdering.³

Det finns även en korrelation mellan hur företag finansieras och hur redovisningen utformas. Länder som USA och Storbritannien kännetecknas av att ha en stor andel privata aktieägare som efterfrågar mycket finansiell information i rapporterna. I länder som Tyskland och Japan utgörs ägandet i högre grad av banker som inte är beroende av publicerade rapporter. De olika syftena gör att redovisningen ser olika ut mellan dessa länder.⁴

För att redovisningen skulle bli mer harmoniserad och därmed öka jämförbarheten mellan företag, nationellt såväl som internationellt, inleddes ett samarbete mellan den europeiska organisationen IASB och den amerikanska motsvarigheten FASB i ett försök att ta fram ett gemensamt ramverk.⁵

Sedan 2005 är det obligatoriskt för noterade bolag att upprätta sin koncernredovisning enligt de internationella redovisningsstandarderna IFRS/IASB. Syftet är att uppnå likartade redovisningsprinciper inom EU och på så sätt skapa en ändamålsenlig, kostnadseffektiv och

---

¹ Smith, Dag. *Redovisningens språk*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur, 2006, s. 17.

² Christensen, Hans B och Nikolaev Valeri. Who uses fair value accounting for non-financial assets after IFRS adoption? *University of Chicago Booth School of Business*, vol 9-12 (2009), s. 7.

³ Bengtsson, Bengt. *Redovisningens värder relevans*. Åbo: Åbo Akademis förlag, 2008, s. 59.

⁴ Nobes Christopher. Towards a general model of the reasons for international differences in financial reporting. *Abacus*, vol 34(2) (1998), s. 166.

⁵ Whittington, Geoffrey. Fair value and the IASB/FASB conceptual framework project: An alternative view. *Abacus*, vol 44(2) (2008), s. 139.

fungerande kapitalmarknad. En viktig förändring till följd av denna reglering är att företag nu tillåts välja att värdera vissa tillgångar till verkligt värde. Det handlar bland annat om IAS 16 (materiella anläggningstillgångar), IAS 38 (immateriella anläggningstillgångar) och IAS 40 (förvaltningsfastigheter).⁶

Både FASB och IASB menar att verkligt värde är här för att stanna och att det i framtiden kommer att utgöra den huvudsakliga värderingsprincipen när det gäller finansiell redovisning. IASB menar att verkligt värde-redovisning hjälper till att minska den informationsasymmetri som annars kan finnas mellan företag och investerare, eftersom värdering till verkligt värde hjälper långivare, kreditgivare och andra intressenter att beräkna företagets framtida kassaflöde.⁷ Detta visar även IASBs föreställningsram där decision usefulness för investerare ses som det huvudsakliga syftet med finansiell rapportering.⁸

Skälen till att använda verkligt värde är flera. Dels anses verkligt värde vara mer relevant än det historiska anskaffningsvärdet, dels ökar det sannolikheten för att kraven på försiktighet efterlevs. Det finns dock inte alltid aktiva marknader där det verkliga värdet kan fastställas, vilket är något som krävs för att värderingen ska vara tillförlitlig.⁹ Andra förespråkare för verkligt värde menar att aktieägare inte kan beräkna det aktuella värdet från balansräkningen utifrån det historiska anskaffningsvärdet och därför har en nackdel jämfört med insiders som har denna information.¹⁰

Efter införandet av IFRS 2005 kan det uppfattas som om vi lever i en verkligt värde-värld där IFRS revolutionerat redovisningen och på det viset skapat ett paradigmskifte med en redovisning som mer och mer går från historiskt anskaffningsvärde till verkligt värde. Medan värdering till verkligt värde är obligatorisk för många finansiella tillgångar är användningen istället valfri för

---

⁶ SOU 2003:71 *Internationell redovisning i svenska företag*.

⁷ Palea, Vera. Fair value accounting and its usefulness to financial statement users. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, vol 12(2) (2014), s. 104.

⁸ Gebhardt, Günther, Mora, Araceli och Wagenhofer, Alfred. Revisiting the Fundamental Concepts of IFRS. *Abacus*, vol 50(1) (2014), s. 109.

⁹ Marton, Jan. Nyttan av verkligt värde i redovisningen. Forskning visar begränsad nytta och bara i specifika situationer. *Balans*, vol 6-7 (2008).

¹⁰ Palea, Vera. Fair value accounting and its usefulness to financial statement users. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, vol 12(2) (2014), s. 106.

icke-finansiella anläggningstillgångar.¹¹ Christopher Nobes går så långt som att kalla den omfattande användningen av verkligt värde för en myt. Nobes menar att för majoriteten av de stora företagen är användningen av verkligt värde begränsad till en minoritet av företagens tillgångar och skulder.¹² Julian Müller menar å sin sida att IFRS är ett pågående projekt där finansiell redovisning aldrig helt kommer att övergå till verkligt värde-redovisning utan istället ständigt kommer att vara en kombination av de båda värderingsprinciperna.¹³ Detta påstående stöds även av tidigare studier som bland annat gjorts i Storbritannien och Tyskland och som visar att värdering till verkligt värde används sparsamt på icke-finansiella anläggningstillgångar. När det används handlar det nästan uteslutande om förvaltningsfastigheter, då det för övriga tillgångstyper oftast saknas en aktiv marknad.¹⁴ Mot bakgrund av detta har författarna av denna studie funnit det intressant att undersöka hur företag i Sverige väljer att värdera sina icke-finansiella anläggningstillgångar.

1.2 Problemformulering

Utnyttjar de svenska företagen på Large Cap IAS-förordningen med valmöjligheten att värdera icke-finansiella anläggningstillgångar till verkligt värde?

För att specificera problemet har författarna kommit fram till ett antal problemfrågor som ska bidra till att ge explicita svar:

- Hur värderas IAS 16 – Materiella anläggningstillgångar?
- Hur värderas IAS 38 – Immateriella anläggningstillgångar?
- Hur värderas IAS 40 - Förvaltningsfastigheter?

---

¹¹ Nobes, Christopher. IFRS Ten Years on: Has the IASB Imposed Extensive Use of Fair Value? Has the EU Learnt to Love IFRS? And Does the Use of Fair Value make IFRS Illegal in the EU? *Accounting in Europe*, vol.12(2) (2015), s. 159.

¹² Ibid, s. 166.

¹³ Müller, Julian. An accounting revolution? The financialisation of standard setting. *Critical Perspectives on Accounting*, vol 25(7) (2014), s. 555.

¹⁴ Christensen, Hans B och Nikolaev Valeri. Who uses fair value accounting for non-financial assets after IFRS adoption? *University of Chicago Booth School of Business*, vol 9-12 (2009:), s. 25.

1.3 Syfte

Syftet med studien är att beskriva och analysera hur de svenska företagen på Large Cap har utnyttjat IAS-förordningen, som tillkom 2005 avseende värdering av icke-finansiella tillgångar, då de har möjligheten att välja mellan historiskt anskaffningsvärde och verkligt värde.

1.4 Avgränsning

Studien har avgränsats till att undersöka företag på den svenska börslistan Large Cap. Vidare undersöks endast företag som använder sig av regelverket IFRS och där moderbolaget har sitt säte i Sverige. En ytterligare avgränsning är att endast undersöka följande icke-finansiella tillgångar: IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, IAS 38 Immateriella anläggningstillgångar och IAS 40 Förvaltningsfastigheter.

2 Teoretisk referensram

I följande avsnitt presenteras redovisningsprinciper, standarder, teorier och tidigare studier för att kunna besvara studiens syfte samt frågeställningar.

2.1 Redovisningens övergripande syfte

Finansiella rapporter syftar till att rendera information till intressenter. Informationsvärdet efterfrågas på olika sätt av intressenter och oftast talas det om relevans och tillförlitlighet. I redovisningen behövs beslutsrelevans för att få fram den mest gynnsamma informationen till den intressent som efterfrågar det. I den här studien utgår författarna ifrån två olika intressentperspektiv. Det ena kallas decision usefulness och det andra stewardship.

Decision usefulness syftar till att framföra information som är relevant till intressenter medan stewardship syftar till att informationen ska vara tillförlitlig¹⁵.

2.2 Decision usefulness

Under 1950-talet började decision usefulness för första gången uppstå som ett synsätt inom redovisningen. En av de första som omnämnde decision usefulness som ett synsätt var George Staubus, som diskuterade relationen mellan redovisning och investerare. I sin bok från 1961 kommer han fram till att decision usefulness har som syfte att inom redovisningen delge viktig information som kan vara till hjälp för ekonomiska beslut.¹⁶ Även Godfrey m.fl. är inne på samma spår. De anser att decision-usefulness är ett synsätt inom redovisning som ska innehålla viktig och relevant information för hela världens investerare. Redovisningen ska vara ett hjälpmedel för investerare.¹⁷ Svenska Kristina Artsberg förklarar decision usefulness på följande sätt: Den information som krävs är information som är framåtblickande, eftersom investerare är intresserade av framtida kassakonsekvenser och investeringsalternativ.

Intressenter som efterfrågar decision usefulness gynnas av relevant information för att värdera företag och få en bild av hur företagets framtid kommer att se ut. Initialt innehåller finansiella

---

¹⁵ Marton, Jan. Nyttan av verkligt värde i redovisningen. Forskning visar begränsad nytta och bara i specifika situationer. *Balans*, vol 6-7 (2008).

¹⁶ Staubus, George J. *A Theory of Accounting to Investors*. Berkeley and Los Angeles: University of California press, 1961, s. 334.

¹⁷ Godfrey, Jayne och Hodgson Allan. *Accounting Theory*. 7. uppl. John Wiley Sons, 2010, s. 24.

rapporter, som har strukturerats utifrån en investerares perspektiv, decision usefulness på så sätt att informationen som visas bättre kommer att förutse framtida kassaflöden - något som är viktigt vid priseffektivitet på marknaden.¹⁸

2.3 Stewardship

Som tidigare nämnts avser stewardship att delge tillförlitlig information till intressenter. Detta har setts som ett postulat inom redovisningens historia.¹⁹ I en tidigare studie definierar Rosenfield stewardship som, ”*an objective of financial statement is to report on the control and use of resources by those accountable for their control and use to those to whom they are accountable*”.²⁰ Gjesdal är inne på samma spår och menar att, “*the demand for information about the actions that are taken for the purpose of controlling them*”.²¹

Stewardship förordar att värderingsmetoden ska utgå från historisk information istället för information som är framtidsrelaterad. En aspekt av stewardship är således att tillgångar ska värderas till historiskt anskaffningsvärde.²² Stewardship kräver information om förvaltningen och dess beslutsfattande – något som kan bidra till ekonomisk effektivitet men samtidigt strida mot priseffektivitet.²³ Whittington menar att stewardship huvudsakligen berör egenskaper från det förflutna. Han anser att den gamla informationen kan vara relevant för att bestämma framtida kassakonsekvenser, vilket tyder på att stewardship är behövligt för framtida ekonomiska beslut.²⁴ Accounting Standard Board är inne på samma spår som Whittington där diskussionen handlar om att inte separera stewardship och decision-usefulness från varandra.²⁵

---

¹⁸ Gebhardt, Günther, Mora, Araceli och Wagenhofer Alfred. Revisiting the Fundamental Concepts of IFRS. *Abacus*, vol 50(1) (2014), s. 110.

¹⁹ Godfrey, Jayne och Hodgson Allan. *Accounting Theory*. 7. uppl. John Wiley Sons, 2010, s. 163.

²⁰ Rosenfield, Paul, “Stewardship,” Objectives of Financial Statements, Vol 2, Selected papers, AICPA 1974, s. 126.

²¹ Gjesdal, Froystein. Accounting for Stewardship. *Journal of Accounting Research*, vol 19(1) (1981): s. 208.

²² Ibid.

²³ Gebhardt, Günther, Mora, Araceli och Wagenhofer Alfred. Revisiting the Fundamental Concepts of IFRS. *Abacus*, vol 50(1) (2014), s. 110.

²⁴ Whittington, Geoffrey. Fair value and the IASB/FASB conceptual framework project: An alternative view. *Abacus*, vol 44(2) (2008): s. 159.

²⁵ Accounting standards board (ASB) 2007.

*”Making distinction between the two objectives decision-usefulness and stewardship would risk separatate the companys performance from that of the companys managers when they are Inseparable”.*²⁶

Användning av decision-usefulness och stewardship förutsätter inte samma information och att försöka välja antingen eller leder endast till att man behöver avstå från ett synsätt.²⁷

2.4 Verkligt värde

Verkligt värde är en explicit marknadsorienterad värderingsmetod som är ett sätt att värdera företagets tillgångar och skulder.²⁸ IFRS 13 definierar den så här, *”I denna standard definieras verkligt värde som det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer”.*²⁹

Det finns tre nivåer för fastställande av verkligt värde:

- Det ska finnas ett noterat pris på en aktiv marknad. Finns det ett noterat pris på den aktiva marknaden ska det användas som mätinstrument.
- Data för värdering ska vara observerbar för externa parter, och vara baserad på observation.
- Data för värdering ska inte vara observerbar för externa parter.

Redan under 1970-talet började utvecklingen ta fart för att få en harmonisering av de olika redovisningssystemen i världen.³⁰ Syftet med att värdera en tillgång till verkligt värde är att uppskatta priset vid försäljningstillfället av tillgången på en aktuell marknad mellan villiga parter

---

²⁶ Accounting standards board (ASB) 2007.

²⁷ Rashad Abdel-Khalik. Fair Value Accounting and Stewardship. *Accounting Perspectives*, vol 9(4) (2010): s. 256.

²⁸ Schulte, Sebastian och Barker Richard. Representing the market perspective: Fair value measurement for non-financial assets. *Accounting, organizations and society* (2015), s. 1-5.

²⁹ IFRS 13 Verkligt värde. IASB 2016.

³⁰ Buisman, Jan. Blir IFRS globalt redovisningsspråk? *Balans*, vol 4 (2007)

för att få reda på vad det är värt på balansdagen. Enligt Lorentzon ska verkligt värde leda till ett bättre beslutsunderlag för potentiella investerare.³¹

Förespråkare för verkligt värde anser att denna metod skapar transparens och visar den aktuella marknaden.³² Verkligt värde är den metod som teoretiskt sett visar det mest korrekta resultatet. Metoden visar den viktigaste informationen för att förstå bolagets ställning.³³ Innebörden av verkligt värde är att visa relevant information för framtiden.³⁴ Kritiker påstår dock att redovisning av verkligt värde skapar för mycket volatilitet i resultaträkningen och balansräkningen.³⁵ När verkligt värde ska tillämpas på icke-finansiella anläggningstillgångar tar man till hänsyn till dess bästa och maximala användning, för att se tillgångens förmåga att generera ekonomiska fördelar. Samtidigt ska det vara fysiskt möjligt att använda tillgången. Det ska vara lagligt att använda tillgången och eventuella restriktioner för användningen av tillgången ska beaktas. Kostnader för användning av tillgången samt avkastningen på den skall göra det möjligt att detta sker på ett finansiellt genomförbart sätt.³⁶

2.5 Historisk anskaffningsvärde

Historiskt anskaffningsvärde innebär att man redovisar till anskaffningsvärdet, vilket avser det nominella värdet på en tillgång vid förvärvstillfället. Det historiska anskaffningsvärdet lämnar minimalt utrymme för manipulation och visar en tillförlitlig information för användare, men informationen som redovisas delger inte vad som vissa anser är relevant. Historiskt anskaffningsvärde kan ses som ett alternativ till verkligt värde. Det visar en tillförlitlig bild över tillgångens värde medan verkligt värde istället har en högre relevans i redovisningen.³⁷

---

³¹ Lorentzon, Johan. Verkligt värde - redovisning missar målet. *Balans*, vol 10 (2013)

³² Laux, Christian och Leuz Christian. The crisis of fair-value accounting: Making sense of the recent debate. *Accounting, organizations and society*, vol 34(6) (2009): s. 827.

³³ Precht, Elisabeth. Är IFRS en tickande bomb? *Balans*, vol 10 (2007)

³⁴ Christensen, Hans B och Nikolaev Valeri. Who uses fair value accounting for non-financial assets after IFRS adoption? *University of Chicago Booth School of Business*, vol 9-12 (2009), s. 8.

³⁵ Rubin, Larry, Xiokai, Shi och Toskova, Nadezhda. Fair Value Accounting: Trouble-maker or Life-saver? *The financial reporter*, vol 76 (2009).

³⁶ IFRS 13 Verkligt värde. IASB 2016.

³⁷ Laux, Christian och Leuz Christian. The crisis of fair-value accounting: Making sense of the recent debate. *Accounting, organizations and society*, vol 34(6) (2009): s. 826–834

Historiskt anskaffningsvärde har under lång tid varit en dominerande värderingsprincip. Den moderna grunden som tillförde konceptet och principerna som innebär historiskt anskaffningsvärde lades av Paton and Littleton 1940.³⁸ Under den andra delen av 1900-talet började man ifrågasätta metoden och kritiker mot anskaffningsvärdet argumenterade att redovisning av den historiska utgiften endast följer matchningsprincipen. Den visar inte erkännandet av värdeförändringar, vilket kan visa ett missledande resultat.³⁹ Eftersom tillgångens värde både kan öka och minska bör detta redovisas löpande, ”...*under the historical cost view changes in asset values are basically ignored until the asset is sold or disposed of by sale...*”⁴⁰

Förespråkarna menar att använda det historiska anskaffningsvärdet som värderingsgrund är något som är objektivt och verifierbart för att det bygger på faktiska händelser. Eftersom tillgångens värdeökningar-/minskningar inte visas så kommer man fram till det mest begripliga resultatet.⁴¹

2.6 Redovisningens kvalitativa egenskaper

IASBs föreställningsram innehåller fyra kvalitativa egenskaper som ska medföra att användarna kan ta del av den finansiella informationen. Dessa är tillförlitlighet, relevans, jämförbarhet och begriplighet.⁴² Författarna anser att dessa egenskaper är av vikt att inkludera i den här studien eftersom de har kopplingar till verkligt värde och historiskt anskaffningsvärde.

2.6.1 Tillförlitlighet

Att informationen i redovisningen är tillförlitlig innebär att den inte får vara vinklad eller innehålla felaktigheter. Vad som menas med att informationen är tillförlitlig är enligt IASB att det ska ges en ”korrekt bild” genom att mäta det man avser att mäta. Informationen ska även vara neutral och fullständig för att förhindra att informationen blir vilseledande.⁴³

---

³⁸ Godfrey, Jayne och Hodgson Allan. *Accounting Theory*. 7. uppl. John Wiley Sons, 2010. s. 146.

³⁹ Ibid, s. 163.

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Ibid, s. 168.

⁴² IASB föreställningsram IASB 2016.

⁴³ Artsberg, Kristina. *Redovisningsteori – policy och – praxis*. 2 uppl. Malmö: Liber Ekonomi, 2005. s. 170.

2.6.2 Relevans

Informationen ska vara relevant för användaren när denne ska fatta beslut. Med det menas att informationen ska hjälpa användaren till att fatta beslut baserat på inträffade, nuvarande eller förväntade framtida händelser. Enligt IASB hänger den framåtblickande rollen ihop med den tillbakablickande, eftersom tidigare händelser är viktiga när prognoser ska göras. Information som kan antas vara av stor vikt för bedömningar om framtiden ska inte utelämnas. Exempel på det är ovanliga och onormala händelser som har en påverkan på resultatet.⁴⁴

2.6.3 Jämförbarhet

Användaren ska kunna jämföra ett och samma företag över en längre tid samt kunna jämföra olika företag med varandra. För att möjliggöra detta krävs att redovisningsprinciper används konsekvent och att händelser av samma slag behandlas likvärdigt.⁴⁵

2.6.4 Begriplighet

Läsaren av årsredovisningen har en skyldighet att skaffa sig tillräckliga förkunskaper för att kunna förstå innebörden av innehållet. Så länge informationen är relevant ska den användas, även om den kan anses vara för svår för vissa användare.⁴⁶

2.7 Försiktighetsprincipen

Försiktighetsprincipen innebär att intäkter och tillgångar inte ska överskattas samt att kostnader och skulder inte ska underskattas, då bedömningarna måste göras under osäkra former.⁴⁷

Försiktighetsprincipen har länge haft en stark ställning i Sverige med anledning av att man haft Tyskland som förebild. Inom den kontinentala redovisningstraditionen, dit Sverige och Tyskland räknas, är kopplingen mellan redovisning och beskattning stor. Företag har under goda tider tillåtits bygga upp reserver som löses upp under sämre tider för att på det viset jämna ut resultatet. Detta är något som den anglosaxiska världen, med länder som USA och Storbritannien, anser leder till att redovisningsinformationen blir förvrängd. Här tolkas

---

⁴⁴ Ibid, s. 169.

⁴⁵ Ibid, s. 173.

⁴⁶ Ibid, s. 169.

⁴⁷ IASB föreställningsram IASB 2016.

försiktighetsprincipen istället genom att i sina bedömningar lägga sig strax under det ”verkliga” resultatet.⁴⁸

2.8 Tidigare studier avseende applicering av verkligt värde

Hans B. Christensen och Valeri Nikolaev genomförde under 2009 en studie för att undersöka användningen av verkligt värde för icke-finansiella anläggningstillgångar efter införandet av IFRS. Studien gjordes på 1 539 företag hemmahörande i Storbritannien och Tyskland. De tre grupper av tillgångar som valdes ut för studien var materiella anläggningstillgångar, förvaltningsfastigheter och immateriella anläggningstillgångar. Införandet av IFRS innebar bland annat att företag tilläts välja om de ville värdera dessa icke-finansiella anläggningstillgångar till verkligt värde eller historiskt anskaffningsvärde. Genom att jämföra företagens årsredovisningar från året efter införandet av IFRS (2005) med årsredovisningar från det föregående året ville författarna kunna urskilja eventuella skillnader i hur tillgångarna värderades. I Tyskland var det till exempel inte tidigare tillåtet att omvärdera några av de tillgångar som undersöktes i studien till ett högre värde, medan det i Storbritannien var tvång på att värdera förvaltningsfastigheter till verkligt värde och valfritt att värdera materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar till verkligt värde eller historiskt anskaffningsvärde. Studien kom fram till att om värdering sker till verkligt värde så gäller det nästan uteslutande för förvaltningsfastigheter. Anledningen ansågs vara att det gick att få fram tillförlitliga verkliga värden på den typen av tillgångar. 47 procent av de undersökta företagen i de båda länderna använde verkligt värde för förvaltningsfastigheter och det som huvudsakligen fällde avgörandet var om företagets huvudsakliga verksamhet bestod i att förvalta fastigheter. Endast ett fåtal procent använde sig av verkligt värde vid värdering av materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar.⁴⁹

En annan studie genomfördes år 2009 av David Cairns, Dianne Massoudi, Ross Taplin och Ann Tarca där man undersökte 228 börslistade företags värderingsprinciper i Storbritannien och Australien runt tidpunkten för införandet av IFRS 2005. Studien syftade till att ta reda på om användningen av värdering till verkligt värde ökade i och med införandet av IFRS. Ett syfte med

---

⁴⁸ Artsberg, Kristina. *Redovisningsteori – policy och – praxis*. 2 uppl. Malmö: Liber Ekonomi, 2005. s. 172.

⁴⁹ Christensen, Hans B och Nikolaev Valeri. Who uses fair value accounting for non-financial assets after IFRS adoption? *University of Chicago Booth School of Business*, vol 9-12 (2009)

införandet av IFRS var att öka jämförbarheten och även detta ämnade Carins med fler att titta närmare på om så blev fallet eller inte. Något som författarna av studien kom fram till var att där värdering till verkligt värde var obligatorisk (t.ex. finansiella instrument) ökade även jämförbarheten både inom och mellan länderna. När däremot värdering till verkligt värde var frivillig (t.ex. materiella anläggningstillgångar) visade det sig att företagen hade en mycket konservativ inställning och bristande motivation till att använda sig av värdering till verkligt värde och istället fortsatte att använda sig av värdering till den historiska anskaffningskostnaden.⁵⁰

År 2013 genomförde Christopher Nobes och Christian Stadler en studie av 514 stora företag i 12 länder för att undersöka användningen av verkligt värde efter införandet av IFRS 2005. Studien kom fram till att för immateriella anläggningstillgångar existerar inte värdering till verkligt värde. För materiella anläggningstillgångar var användningen av verkligt värde sparsam för vissa anglosaxiska länder som Australien (10 %), Kanada (2 %), Hong Kong (5 %) och Storbritannien (10 %), medan det för resterande länder inte användes alls. Betydligt vanligare var användningen av verkligt värde vid värdering av förvaltningsfastigheter. Vanligast förekommande var det i Australien (93 %), Schweiz (80 %) och Storbritannien (68 %).⁵¹

---

⁵⁰ Cairns, David; Massoudi, Dianne; Taplin, Ross; Tarca, Ann. IFRS fair value measurement and accounting policy choice in the United Kingdom and Australia. *The British Accounting Review*, vol 43(1) (2011)

⁵¹ Nobes Christopher och Stadler Christian. How arbitrary are international accounting classifications? Lessons from centuries of classifying in many disciplines, and experiments with IFRS data. *Accounting, Organisations and Society*, vol 38(8) (2013)

Sammanfattande tabell av tidigare studier.

År	Av	Studien genomfördes i följande land/länder	Antal företag	Studien kom fram till följande användning av verkligt värde
2009	Christensen Nikolaev	Tyskland, Storbritannien	1539	VV för IAS 16: 3 % VV för IAS 38: 0 % VV för IAS 40: 47 %
2009	Cairns Massoudi Taplin Tarca	Australien, Storbritannien	228	VV för IAS 16: 2 % VV för IAS 38: 0 % VV för IAS 40: 95 %
2013	Nobes Stadler	Australien, Kina, Kanada, Frankrike, Storbritannien, Spanien, Hong Kong, Italien, Schweiz, Tyskland, Sydkorea, Sydafrika	514	VV för IAS 16: 0-10 % VV för IAS 38: 0 % VV för IAS 40: 0-93 %

Figur 1: Tidigare studier

2.9 Tidigare studiers förklaringar till det historiska anskaffningsvärdets dominans.

Christensen och Nikolaev menar i sin studie från 2009 att en anledning till att det historiska anskaffningsvärdet fortfarande är den dominerande värderingsprincipen är att vid användning av verkligt värde riskerar företaget att övervärdera det bokförda värdet av sina tillgångar och på så sätt riskera att både företaget och revisorn skadar sina rykten. Cairns med flera, visar i sin studie en konservativ inställning till användning av verkligt värde då det historiska anskaffningsvärdet minskar sannolikheten för mätfel i bokslutet - något som är viktigt för investerare och analytiker.

De menar å andra sidan att historiskt anskaffningsvärde ger mindre av aktuell information - något som eftersträvas av vissa användare.⁵²

2.10 Tillgångar utifrån rekommendationer

2.10.1 Tillgång

IASBs befintliga definition av en tillgång; en resurs som kontrolleras av företaget på grund av tidigare händelser och som i framtiden kommer att ge ekonomiska fördelar åt företaget.⁵³

2.10.2 Materiella anläggningstillgångar - IAS 16

Enligt IAS 16 är materiella anläggningstillgångar fysiska och skall användas för produktion eller distribution av varor och tjänster samt att de förväntas att användas längre än en redovisningsperiod.⁵⁴

Syftet är att intressenter ska kunna ta del av informationen om företagets investeringar i denna standard.⁵⁵

Vid första redovisningstillfället ska en materiell anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet om tillgångens anskaffningskostnad kan beräknas på ett tillförlitligt sätt samt att den kommer att ge ekonomiska fördelar som tillgås företaget.⁵⁶

Vid värdering efter första redovisningstillfället har företaget valmöjlighet att värdera tillgången utifrån två värderingsprinciper, antingen till anskaffningsvärde eller omvärderingsmetoden.

Anskaffningsvärdet utgörs av en materiell anläggningstillgång som tidigare har redovisats som en tillgång efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuell ackumulerad nedskrivning.⁵⁷ Omvärderingsmetoden utgörs av materiell

---

⁵² Cairns, David; Massoudi, Dianne; Taplin, Ross; Tarca, Ann. IFRS fair value measurement and accounting policy choice in the United Kingdom and Australia. *The British Accounting Review*, vol 43(1) (2011)

⁵³ IFRS 13 Verkligt värde. IASB 2016.

⁵⁴ IAS 16 Materiella anläggningstillgångar. IASB 2016.

⁵⁵ IAS 16, Materiella anläggningstillgångar, Punkt 1. IASB 2016.

⁵⁶ IAS 16, Materiella anläggningstillgångar, Punkt 15. IASB 2016.

⁵⁷ IAS 16, Materiella anläggningstillgångar, Punkt 30. IASB 2016.

anläggningstillgång vars verkliga värde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och som tidigare har redovisats som en tillgång.⁵⁸ Om företaget använder sig av omvärderingsmetoden måste alla tillgångar inom samma tillgångsslag utgå ifrån den metoden.⁵⁹

2.10.3 Immateriella anläggningstillgångar - IAS 38

Enligt IAS 38 är en immateriell tillgång identifierbar och har uppkommit genom avtalsenliga eller juridiska rättigheter. Det är krav på att den är identifierbar - endast då kan den tas upp i balansräkningen. Dessutom ska den vara avskiljbar och bidra med ett värde även om den skiljs från företaget. Företaget ska ha kontroll över tillgången samt att den kommer att ge ekonomiska fördelar.⁶⁰

Syftet är att ange hur immateriella anläggningstillgångar behandlas i de finansiella rapporterna.⁶¹

Vid första redovisningstillfället ska en immateriell anläggningstillgång redovisas endast om den sannolikt kommer att ge framtida ekonomiska fördelar samt att anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.⁶²

Efter det första redovisningstillfället har företaget möjlighet att välja utifrån två värderingsprinciper - anskaffningsvärde eller omvärderingsmetoden.⁶³ Anskaffningsvärdet för en immateriell anläggningstillgång är detsamma som värdet efter avdrag för eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.⁶⁴ Omvärderingsmetoden utgörs av en immateriell anläggningstillgång som redovisats till omvärderat belopp, vilket är det verkliga värdet vid omvärderingstidpunkten efter avdrag för eventuella tillkommande ackumulerade avskrivningar och tillkommande ackumulerade nedskrivningar.⁶⁵ Omvärderingsmetoden avgränsas från att användas om den immateriella tillgången inte har

---

⁵⁸ IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, Punkt 31. IASB 2016.

⁵⁹ IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, Punkt 36. IASB 2016

⁶⁰ IAS 38 Immateriella tillgångar. IASB 2016.

⁶¹ IAS 38 Immateriella tillgångar, Punkt 1. IASB 2016.

⁶² IAS 38 Immateriella tillgångar, Punkt 72. IASB 2016.

⁶³ IAS 38 Immateriella tillgångar, Punkt 73. IASB 2016.

⁶⁴ IAS 38 Immateriella tillgångar, Punkt 74. IASB 2016.

⁶⁵ IAS 38 Immateriella tillgångar, Punkt 40. IASB 2016.

redovisats som tillgång tidigare eller redovisats till ett annat belopp än anskaffningsvärdet vid det första redovisningstillfället.

2.10.4 Förvaltningsfastigheter - IAS 40

Enligt IS 40 är förvaltningsfastigheter mark eller byggnad, del av byggnad eller en kombination av dem, som innehas av ägaren eller leasingtagaren i syfte att generera hyresinkomster, värdeökning eller en kombination av dem.⁶⁶

Syftet med standarden är att upplysa om vad som behöver behandlas i redovisningen av en förvaltningsfastighet.⁶⁷ Efter det första redovisningstillfället har företaget möjlighet att välja antingen anskaffningsvärde eller verkligt värde.⁶⁸

Företag som väljer att använda anskaffningsvärde som redovisningsprincip får utgå ifrån definitionen i IAS 16.

Tillämpas verkligt värde som redovisningsprincip så kommer vinster och förluster direkt att redovisas över resultaträkningen under tidsperioden då värdeförändringen ägde rum.⁶⁹

Den här standarden är utformad så att alla företag som innehar förvaltningsfastigheter är skyldiga att redovisa verkligt värde, antingen i värderingssyfte eller som upplysningssyfte i not.⁷⁰

2.11 Diskussion

Författarna har delgivit informationen ovan för att den är viktig för läsarens förståelse. Tillgångar utifrån rekommendationer ger en tydlig inblick på vad det är som denna studie handlar om. Definitioner, tidigare forskning och teorier skapar en större förståelse för problematisering och bakgrunden till den.

---

⁶⁶ IAS 40 Förvaltningsfastigheter. IASB 2016.

⁶⁷ IAS 40 Förvaltningsfastigheter, Punkt 1. IASB 2016.

⁶⁸ IAS 40 Förvaltningsfastigheter, Punkt 30. IASB 2016.

⁶⁹ IAS 40 Förvaltningsfastigheter, Punkt 35. IASB 2016.

⁷⁰ IAS 40 Förvaltningsfastigheter, Punkt 32. IASB 2016.

3 Metod

I följande kapitel presenteras de metoder som har använts i studien och hur författarna har gått tillväga.

3.1 Undersökningsansats

Relationen mellan empiri och teori kan härledas på olika sätt. Det finns i huvudsak två olika typer av angreppssätt, induktiv och deduktiv ansats.

Den induktiva ansatsen härleds genom att forskarna följer upptäckandets väg. Forskarna studerar ett fenomen utan att ha kunskap om teorier eller principer för att göra upptäckter i empirin som i sin tur kan bilda en ny teori. Den deduktiva ansatsen härleds genom att forskarna följer bevisandets väg. Forskarna utgår från teorier och kända principer som testas på empirin för att kunna dra slutsatser i enskilda fall.⁷¹ Den deduktiva ansatsen syftar till att förklara hur verkligheten ser ut.⁷²

Författarna till den här studien har använt sig av ett deduktivt angreppssätt. Tidigare har en studie gjorts på brittisk och tysk marknad av Christensen och Nikolaev. Deras studie gjordes på 1 539 företag hemmahörande i Storbritannien och Tyskland. De tre grupper av tillgångar som valdes ut för studien var materiella anläggningstillgångar, förvaltningsfastigheter och immateriella anläggningstillgångar. Genom att jämföra företagens årsredovisningar från året efter införandet av IFRS (2005) med årsredovisningar från det föregående året ville Christensen och Nikolaev kunna urskilja eventuella skillnader i hur tillgångarna värderades.

Författarna till den här studien kommer att utgå ifrån deras tillvägagångssätt fast på den svenska marknaden. Studien är komparativ eftersom den ämnar att jämföra resultatet på den svenska marknaden med resultatet av Christensen och Nikolaevs studie. Vidare används de redovisningsteorier och redovisningssynsätt som beskrivs i den teoretiska referensramen.

---

⁷¹ Patel, Runa och Davidson Bo. *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur, 2003. s. 23.

⁷² Artsberg, Kristina. *Redovisningsteori – policy och – praxis*. 2 uppl. Malmö: Liber Ekonomi, 2005, s. 31.

Studien har ett deskriptivt syfte eftersom det empiriska materialet studien har samlat in ska studeras utifrån befintliga teorier. Det deskriptiva syftet talar om hur något är.⁷³

3.2 Val av metod

En studie kan tillämpa olika samhällsvetenskapliga metodiker för insamling av data. Först och främst finns det en kvalitativ och en kvantitativ metod. Kvalitativ metod innebär att studiens centrala analys associeras att förstå mänskligt beteende av ett färre antal respondenter. Bearbetningen sker utifrån ord och beskrivning som tillkommer från respondenten.⁷⁴ Den kvantitativa metoden utgår oftast ifrån siffror och förknippas med ett högre antal respondenter.⁷⁵ Den kvantitativa metoden bearbetar, beskriver och analyserar statistiskt insamlad data.⁷⁶

I den här studien har en kvantitativ metod tillämpats. Frågeställningarna och syftet handlar om att beskriva och analysera hur svenska företag värderar sina icke-finansiella anläggningstillgångar, vilket gör att en kvantitativ metod anses mest lämplig. Som undersökningssätt och datainsamlingsmetod valdes att göra en dokumentstudie. Motivet till att göra en dokumentstudie är att det ger en hög frekvens av företag som kan analyseras. Genom att använda ett stort antal företag i studien vill författarna säkra att empirin som samlats in kan kopplas till studiens frågeställningar, syfte och teorier.

Författarna valde att göra en totalundersökning av de 78 företag som är listade på den svenska börslistan Large Cap. Anledningen till det var att samtliga företag är noterade koncerner och därmed regleras av IFRS och ska följa deras standarder.⁷⁷ Eftersom alla företag på Large Cap inte har publicerat årsredovisningarna för 2015 har författarna valt att använda sig av informationen i årsredovisningarna för år 2014. Detta för att använda samma tidsperiod och få en

---

⁷³ Artsberg, Kristina. *Redovisningsteori – policy och – praxis*. 2 uppl. Malmö: Liber Ekonomi, 2005, s. 31.

⁷⁴ Allwood, Carl- Martin. *Perspektiv på kvalitativ metod*. 1 uppl. Lund: Studentlitteratur, 2004, s. 58.

⁷⁵ Denscombe Martyn. *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur, 2000. s. 319.

⁷⁶ Patel, Runa och Davidson Bo. *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur, 2003, s. 111.

⁷⁷ Westermark, Christer, *EU:s redovisningsstandard: en introduktion till IAS/IFRS*, 1 uppl, Norstedts juridik: Stockholm, 2005.

högre kvalitet i studien, då fler företag kan studeras. Vidare valde författarna att göra en medveten begränsning till att endast studera icke-finansiella anläggningstillgångar i form av immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter.

3.3 Tillvägagångssätt och datainsamling

Författarna till studien har använt sig av tidigare studier och vetenskapliga artiklar. I början av studien låg fokus på vetenskapliga artiklar, dels för att få grundkunskap inom ämnet, dels för att skapa förståelse för innebörden av om de olika värderingsmetoder som kan appliceras inom redovisningen.

De olika typer av datakällor som kan samlas in är primärdata och sekundärdata. Primärdata är det forskaren själv samlat in med en traditionell insamlingsmetod.⁷⁸ Sekundärdata är information som redan finns tillgänglig och har producerats av andra forskare.⁷⁹

För att förstå hur företag värderar sina icke-finansiella anläggningstillgångar har en kvantitativ metod använts i form av en dokumentstudie där årsredovisningar från 2014 har studerats. Eftersom årsredovisningar är lättillgängliga var det ett bra sätt att samla in sekundärdata till studien. Inledningsvis var årsredovisningarna komplicerade att bearbeta, då författarna saknade kunskapen om vart den relevanta informationen för studien fanns. När författarna hade skapat en bra bild av årsredovisningarnas struktur och innebörd bearbetades årsredovisningarna igen, för att informationen inte skulle misstolkas eller att felaktigheter användes. Författarna valde årsredovisningar som källa eftersom informationen i dem är relevant för studiens syfte och problematisering.

För att ta del av vilka företag som är listade på den svenska Large Cap-listan har författarna hämtat en lista från Dagens Industri.⁸⁰ Årsredovisningar för de aktuella företagen har sedan laddats hem via Retriever Business. Den information i företagens årsredovisningar som var

---

⁷⁸ Olsson Henry och Sörensen Stefan. *Forskningsprocessen: kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. 3. uppl. Malmö: Liber AB, 2011, s. 46.

⁷⁹ Christensen, Lars, Engdahl, Nina, Gräas, Carin och Haglund, Lars. *Marknadsundersökning – en handbok*, 2 uppl, Lund: Studentlitteratur, 2001, s. 70.

⁸⁰ Dagens Industri <http://www.di.se/borssidor/large-cap/> (hämtad 2016-04-05).

relevant var dels om företaget använder sig av IFRS som regelverk, dels om det bolag som genomför koncernredovisningen har sitt säte i Sverige, dels hur värderingen av icke-finansiella anläggningstillgångar gått till. All information har gått att få fram via företagens noter i anslutning till de finansiella rapporterna, eftersom det krävs att företagen lämnar information om vilket regelverk samt vilka värderingsprinciper de använder sig av. För att minska risken för feltolkningar av informationen har författarna valt att var för sig studera samtliga årsredovisningar och därefter kontrollera att resultaten överensstämmer.

3.4 Bortfallsanalys

Studiens utgjordes av en totalundersökning på samtliga 78 företag listade på stockholmsbörsens lista Large Cap. Eftersom studien avgränsats till att endast studera företag där koncernredovisningen sker i Sverige resulterade det i ett bortfall av 7 företag. Vidare hade studien som syfte att studera företag som använder sig av regelverket IFRS. Detta för att reglerna om värdering i IFRS skiljer sig från reglerna i andra regelverk. Det resulterade i ytterligare ett bortfall, då företaget Pandox AB använder sig av regelverket K3 och därför inte var relevant för studien. Slutligen har företaget Investor AB exkluderats då de använder sig av två olika värderingsprinciper vid värdering av materiella anläggningstillgångar. Det totala bortfallet från det ursprungliga urvalet om 78 företag blev således 9.

3.5 Validitet och reliabilitet

Validitet innebär att den empiri som samlas in är relevant för studien och att informationen reflekterar hur verkligheten ser ut.⁸¹ Författarna anser att de data som samlats in ska spegla verkligheten och ge underlag för ett trovärdigt svar.

Reliabilitet är ett begrepp som mäter tillförlitligheten i en studie och om studien kan uppnå samma resultat vid ett nytt genomförande.⁸² För att stärka reliabiliteten i den här studien har författarna utgått från årsredovisningar som blivit utgivna av företagen som befinner sig inom avgränsningen för studien. Båda författarna har undersökt alla dessa årsredovisningar för att inte misstolka eller använda sig av fel information. Årsredovisningar finns lättillgängliga och kan

---

⁸¹ Denscombe Martyn. *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur, 2000, s. 425.

⁸² Bryman, Alan och Bell, Emma. *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Malmö: Liber AB, 2010, s. 170.

hittas i den ansedda databasen Retriever Business. Vidare har författarna använt sig av kända redovisningsprinciper som har varit välkända under många år. För att ytterligare stärka reliabiliteten har författarna använt sig av samma tillvägagångssätt som Christensen och Nikolaev gjorde i sin studie över den brittiska och tyska marknaden, vilket bidrar med hög jämförbarhet i presentationen av den insamlade datan.

3.6 Metodkritik

I studien valde författarna att applicera en kvantitativ metod genom en dokumentstudie. Fördelen med att använda sig av en dokumentstudie ansågs vara att ett stort antal företag kunde undersökas för att kunna besvara frågeställningarna och uppnå syftet med studien.

Enligt Denscombe kan en studie bättre betraktas ur fler än ett metodperspektiv. Han menar att en metodkombination kan vara lämpligare för att se studien ur fler vinklar, genom att även applicera den kvalitativa metoden.⁸³ Författarna hade då haft möjlighet att höra företagets åsikter om varför de värderar sina icke-finansiella anläggningstillgångar på det sätt som de gör. Det hade kunnat ge författarna mer detaljerade och ingående svar. Genom att utföra intervjuer med företagen kunde författarna få reda på bakomliggande faktorer om deras värderingsgrunder. Med den kvantitativa metoden har författarna endast fått reda på hur värderingen sker men inte varför.

---

⁸³ Denscombe Martyn. *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur, 2000, s. 221.

4 Empiri

I följande kapitel presenteras det empiriska material som författarna har samlat in. Resultatet visas även i tabeller.

4.1 Värderingsprinciper

Figur 2 visar vilka principer företagen använder vid värdering av materiella anläggningstillgångar, immateriella anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter. Resultatet av detta visar att 67 av 69 företag innehar *materiella anläggningstillgångar*. Av dessa 67 företag använder samtliga värdering till historiskt anskaffningsvärde. 61 av 69 företag innehar *immateriella anläggningstillgångar*. Av dessa 61 företag använder samtliga värdering till historiskt anskaffningsvärde. 15 av 69 företag innehar *förvaltningsfastigheter*. För detta tillgångsslag skiljer värderingsprinciperna sig åt. 3 av 15 företag använder värdering till historiskt anskaffningsvärde. Dessa tre företag tillhör branscherna: Industri (1), bank och finans (1) samt detaljhandel (1). Resterande 12 företag använder sig av värdering till verkligt värde. Dessa 12 tillhör branscherna: Fastighet (8), bank och finans (2), industri (1) samt investment (1).

Bransch	Urval	IAS 16				IAS 38				IAS 40			
		Med IAS		VV		HA		Med IAS		VV		HA	
		16	No %	No %	38	No %	No %	40	No %	No %			
Industri	20	20	0 0	20 100	19	0 0	19 100	2	1 50	1 50			
Bank och finans	9	9	0 0	9 100	8	0 0	8 100	3	2 67	1 33			
Fastighet	8	8	0 0	8 100	3	0 0	3 100	8	8 100	0 0			
Investment	5	3	0 0	3 100	4	0 0	4 100	1	1 100	0 0			
Data IT Tele	5	5	0 0	5 100	5	0 0	5 100	0	0 0	0 0			
Bygg	4	4	0 0	4 100	4	0 0	4 100	0	0 0	0 0			
Livsmedel	3	3	0 0	3 100	3	0 0	3 100	0	0 0	0 0			
Partihandel	3	3	0 0	3 100	3	0 0	3 100	0	0 0	0 0			
Detaljhandel	2	2	0 0	2 100	2	0 0	2 100	1	0 0	1 100			
Läkemedel	2	2	0 0	2 100	2	0 0	2 100	0	0 0	0 0			
Företagstjänster	2	2	0 0	2 100	2	0 0	2 100	0	0 0	0 0			
Säkerhet	2	2	0 0	2 100	2	0 0	2 100	0	0 0	0 0			
Medicin	1	1	0 0	1 100	1	0 0	1 100	0	0 0	0 0			
Spel och vadhåll	1	1	0 0	1 100	1	0 0	1 100	0	0 0	0 0			
Media	1	1	0 0	1 100	1	0 0	1 100	0	0 0	0 0			
Teknik	1	1	0 0	1 100	1	0 0	1 100	0	0 0	0 0			
Totalt	69	67	0 0	67 100	61	0 0	61 100	15	12 80	3 20			

Figur 2: Värderingsval

5 Analys

I följande kapitel analyseras och bearbetas det empiriska resultatet kopplat till teorier och tidigare studier.

5.1 Analys av empiri och tidigare studier

Den här studien har kommit fram till att av de undersökta företagen som innehar materiella anläggningstillgångar redovisar alla dessa till historiskt anskaffningsvärde. Företag som innehar immateriella anläggningstillgångar värderar samtliga till historiskt anskaffningsvärde. Beträffande förvaltningsfastigheter redovisar 20 procent av företagen som innehar sådana dessa till historiskt anskaffningsvärde och dessa företag befinner sig inom industri, bank & finans samt detaljhandel. De resterande 80 procenten av företagen värderar till verkligt värde och alla dessa företag befinner sig inom branscherna fastighet, bank & finans, industri och investment.

Tidigare studiers resultat av värderingen av immateriella anläggningstillgångar är identiska med författarnas resultat. Samtliga företag som innehar immateriella anläggningstillgångar värderar dem till historiskt anskaffningsvärde. Detta går i linje med Christensens⁸⁴, Nobes⁸⁵ och Cairns⁸⁶ studier som alla fått fram att immateriella anläggningstillgångar värderas till historiskt anskaffningsvärde.

När det gäller värdering av materiella anläggningstillgångar har författarna kommit fram till att alla redovisar till historiskt anskaffningsvärde, vilket även detta går i linje med de tidigare studierna. Christensens studie har fått ett lite avvikande resultat där deras studie visar att 97 procent använder sig av historiskt anskaffningsvärde och 3 procent värderar materiella anläggningstillgångar till verkligt värde. Även Cairns har fått ett lite avvikande resultat där 98 procent värderar till historiskt anskaffningsvärde och 2 procent värderar till verkligt värde. Nobes resultat visar att upp till 10 procent av företagen värderar materiella anläggningstillgångar till verkligt värde.

---

⁸⁴ Christensen, Hans B och Nikolaev Valeri. Who uses fair value accounting for non-financial assets after IFRS adoption? *University of Chicago Booth School of Business*, vol 9-12 (2009)

⁸⁵ Nobes Christopher och Stadler Christian. How arbitrary are international accounting classifications? Lessons from centuries of classifying in many disciplines, and experiments with IFRS data. *Accounting, Organisations and Society*, vol 38(8) (2013)

⁸⁶ Cairns, David; Massoudi, Dianne; Taplin, Ross; Tarca, Ann. IFRS fair value measurement and accounting policy choice in the United Kingdom and Australia. *The British Accounting Review*, vol 43(1) (2011)

Värdering av förvaltningsfastigheter har också bidragit till ett resultat som ligger i linje med tidigare studier. Utifrån vår studie har 80 procent av företagen värderat till verkligt värde. När vi jämför vårt resultat med tidigare studier hamnar vi mittemellan. Christensen fick ett resultat som visade att 47 procent använde värdering till verkligt värde. Nobes resultat varierade mellan 0-93 procent och Cairns studie kom fram till att 95 % använde sig av verkligt värde.

För att förtydliga resultaten vår studie genererat har vi gjort en ny tabell, där tidigare studier finns med tillsammans med vårt resultat.

Sammanfattande tabell av tidigare studier och vårt resultat.

År	Av	Studien genomförts i följande land/länder	Antal företag	Studien kom fram till följande användning av verkligt värde
2009	Christensen Nikolaev	Tyskland, Storbritannien	1539	VV för IAS 16: 3 % VV för IAS 38: 0 % VV för IAS 40: 47 %
2009	Cairns Massaoudi Taplin Tarca	Australien, Storbritannien	228	VV för IAS 16: 2 % VV för IAS 38: 0 % VV för IAS 40: 95 %
2013	Nobes Stadler	Australien, Kina, Kanada, Frankrike, Storbritannien, Spanien, Hong Kong, Italien, Schweiz, Tyskland, Sydkorea, Sydafrika	514	VV för IAS 16: 0-10 % VV för IAS 38: 0 % VV för IAS 40: 0-93 %
2016	Olsson ten Siethoff	Sverige	69	VV för IAS 16: 0 % VV för IAS 38: 0 % VV för IAS 40: 80%

Figur 3: Denna och tidigare studiers resultat

Förekomsterna i vår studie samt de tidigare studier som har gjorts på icke-finansiella anläggningstillgångar tyder starkt på att verkligt värde används mycket oftare vid värdering av förvaltningsfastigheter än av materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar.

Gemensamt med Cairns m.fl.'s studier från 2009 där resultaten visar en konservativ användning av verkligt värde kan författarna konstatera att användningen i Sverige är än mer konservativ. Detta är något som kan kopplas till att försiktighetsprincipen länge haft stort inflytande i Sverige och att företagen därför aktar sig för att övervärdera sina tillgångar.

5.2 Analys av empiri och teorier

Resultatet av den här studien visar att vid värdering av immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar används uteslutande historiskt anskaffningsvärde. Det går i linje med teorin om Stewardship som föredrar att värderingsmetoden ska utgå från historisk information⁸⁷, samt delge tillförlitlig information till intressenter.⁸⁸ Detta går även i linje med en av IASBs kvalitetsaspekter som menar att informationen ska vara tillförlitlig.⁸⁹ Då samtliga företag inom studien värderar sina immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar till historiskt anskaffningsvärde torde jämförbarheten vara hög. IASB menar i sin föreställningsram att det krävs att redovisningsprinciper används konsekvent samt att händelser av samma slag behandlas likvärdigt, vilket är fallet när det gäller värdering av immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar i Sverige. Beslutsrelevansen vid värdering av immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar följer således ett stewardship-perspektiv.

Resultatet som genererades visar att värderingen av förvaltningsfastigheter värderas i en mycket högre utsträckning till verkligt värde. Johan Lorentzon menar i sin artikel från 2013 att verkligt värde visar en bättre bild för potentiella investerare⁹⁰. Det skapar även transparens och visar hur

---

⁸⁷ Gjesdal, Froystein. Accounting for Stewardship. *Journal of Accounting Research*, vol 19(1) (1981), s. 208.

⁸⁸ Godfrey, Jayne och Hodgson Allan. *Accounting Theory*. 7. uppl. John Wiley Sons, 2010, s. 161.

⁸⁹ Artsberg, Kristina. *Redovisningsteori – policy och – praxis*. 2 uppl. Malmö: Liber Ekonomi, 2005, s. 170.

⁹⁰ Lorentzon, Johan. *Verkligt värde - redovisning missar målet*. Balans, vol 10 (2013)

den aktuella marknaden ser ut.⁹¹ Värdering till verkligt värde går i linje med decision usefulness där informationen ska bidra med relevant och viktig information för investerare. Utifrån IASBs föreställningsram hittar vi en kvalitativ egenskap som kallas tillförlitlighet där tar man strävar efter att visa den mest "korrekta bilden" i redovisningen. Användandet av verkligt värde på förvaltningsfastigheter överensstämmer med detta eftersom tillgången visar ett värde som är priseffektivt utifrån marknadens perspektiv. Verkligt värde hos förvaltningsfastigheter visar den aktuella marknaden. Beslutsrelevansen för värdering av fastigheter följer således ett decision usefulness-perspektiv.

---

⁹¹ Laux, Christian och Leuz Christian. The crisis of fair-value accounting: Making sense of the recent debate. *Accounting, organizations and society*, vol 34(6) (2009)

6. Slutsats

I följande kapitel presenteras de slutsatser författarna av den här studien har fått fram för att besvara syfte och frågeställningar.

Syftet med den här studien är att beskriva och analysera hur de svenska företagen på Large Cap har utnyttjat IAS-förordningen, som tillkom 2005, när det gäller värdering av icke-finansiella anläggningstillgångar. Företagen har möjligheten att välja mellan historiskt anskaffningsvärde och verkligt värde. Studien avser att svara på följande problemfrågor som kan möjliggöra att studien uppnår sitt syfte;

- Hur värderas IAS 16 – Materiella anläggningstillgångar?
- Hur värderas IAS 38 – Immateriella anläggningstillgångar?
- Hur värderas IAS 40 - Förvaltningsfastigheter?

Författarna kan konstatera att i Sverige används verkligt värde endast på förvaltningsfastigheter och att det för immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar uteslutande är historiskt anskaffningsvärde som används vid värdering. Detta stämmer väl överens med tidigare studier som gjorts i bland annat Storbritannien och Tyskland. Deras resultat visar på en minimal användning av verkligt värde på materiella anläggningstillgångar medan det enligt denna studie inte förekommer alls i Sverige. Våra resultat antyder därför att Sverige är än mer konservativt gällande värdering av icke-finansiella anläggningstillgångar än de länder som ingick i tidigare studier. Sverige använder sig av en högre grad av ett stewardship-perspektiv i de finansiella rapporterna vid värdering av IAS 16 och IAS 38. Vid värdering av IAS 40 tenderar de svenska finansiella rapporterna att uttrycka decision usefulness. Den historiska informationen väljs då bort och beslutsrelevansen inom de finansiella rapporterna lägger mer fokus på den information som är relevant för framtida kassaflöden.

7 Diskussion och egna reflektioner

I följande kapitel diskuterar författarna studiens analys och slutsats samt kommer med egna reflektioner angående resultatet studien har fått fram. Vidare lämnas förslag till fortsatt studie.

Det kan tyckas att IFRS drivs hårt av normgivarna när det gäller att värdera till verkligt värde, men att det i själva verket inte efterfrågas av praxis. Vi frågar oss om det kan vara så att intressenterna inte är mogna för den typen av information? Många av företagen har samma ägare vilket gör att de inte har behov av informationen utan känner till den ändå. Det skapas en typ av insiders och outsiders.

Våra resultat indikerar att företagen inte tycker att fördelarna med värdering till verkligt värde överträffar fördelarna med värdering till historiskt anskaffningsvärde. Författarna för studien anser sig ha fått en helhetsbild om värderingsmetoder vid genomförandet av studien och på så vis bildat en bra uppfattning om varför resultaten indikerar på det vis som de gör. Anledningarna till den sparsamma användningen av värdering till verkligt värde går bara att spekulera i, men det kan tänkas att företagen anser att det medför höga kostnader och arbetsinsatser som inte är värda något för företagen.

När det gäller immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar saknas det oftast en aktiv marknad där det verkliga värdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Resultaten visar att det för förvaltningsfastigheter är betydligt mer vanligt förekommande med värdering till verkligt värde, något som kan förklaras av att det där finns en aktiv marknad för att göra tillförlitliga värderingar. En annan anledning kan vara att företag med förvaltningsfastigheter ofta består av företag med förvaltning av fastigheter som huvudsaklig sysselsättning. Till följd av de på senare år kraftigt stigande priserna på fastigheter är företagen därför intresserade av att visa detta i balansräkningen.

IASBs försök att harmonisera de finansiella rapporterna och göra dem mer jämförbara anser författarna understryks av det empiriska material som studien har samlat in. Alla företag värderar sina anläggningstillgångar under IAS 16 och IAS 38 på samma sätt och det skapar en hög jämförbarhet nationellt. Det empiriska materialet som har samlats in tyder inte på några

avvikelser när det kommer till IAS 16 och IAS 38. I och med detta går det i linje med Nobes som antyder att företag som använder sig av samma värderingsmetod ökar jämförbarheten.

En stor majoritet av företagen applicerar ett decision usefulness-perspektiv vid värdering av fastigheter och använder därför verkligt värde som värderingsmetod. Detta anser författarna är positivt, eftersom det visar en tydlig bild av hur den aktuella marknaden ser ut och företagen blir mer jämförbara. För företag som använder sig av en annan värdering minskar jämförbarheten. De företag som använder sig av anskaffningsvärdet i redovisningen uppvisar om det verkliga värdet i not, men endast i upplysningssyfte. Det är en faktor som minskar jämförbarheten mellan företag. Det empiriska material som studien har samlat in visar att företag som inte befinner sig i fastighetsbranschen men har fastigheter väljer att utgå från anskaffningsvärdet vid redovisning.

Att IFRS har ett upplysningskrav i de finansiella rapporterna, för de företag som värderar förvaltningsfastigheter till anskaffningsvärde, anser författarna vara positivt. Det ger investerare mer information, vilket är viktigt. Författarna anser dock att regelverket kan behövas utvecklas ytterligare eftersom problematiken kvarstår med jämförbarhet mellan företag som använder olika värderingsmetoder. Vid upplysningskrav uppmuntras företaget att basera det verkliga värdet på värderingar gjorda av oberoende värderingsmän som har de kvalifikationer som krävs på den aktuella marknaden. Detta för att få en relevant och trovärdig värdering för intressenter. Eftersom informationen endast uppmuntras att tas fram utifrån kvalificerade värderingsmän kan informationen vara felvärderad och ge intressenter en felaktig bild av hur företagets finansiella ställning faktiskt ser ut.

7.1 Förslag på fortsatta studier

Efter att ha avslutat vår studie har vi kommit fram till att en vidare studie kan startas inom mer specifika områden. Eftersom det enda avvikande i vår studie var förvaltningsfastigheter, kan det vara intressant att göra en studie som endast fokuserar på förvaltningsfastigheter. Det kan vara intressant att göra en studie som fokuserar på anledningen till varför en minoritet av företag som innehar förvaltningsfastigheter redovisar dem till anskaffningsvärdet och inte till verkligt värde.

8 Referenslista

Accounting standards board (ASB) 2007. A comment on the IASB/FASB Conceptual Framework project.

Allwood, Carl- Martin. *Perspektiv på kvalitativ metod*. 1 uppl. Lund: Studentlitteratur, 2004.

Artsberg, Kristina. *Redovisningsteori – policy och – praxis*. 2 uppl. Malmö: Liber Ekonomi, 2005.

Bengtsson, Bengt. *Redovisningens värder relevans*. Åbo: Åbo Akademis förlag, 2008.

Bryman, Alan och Bell, Emma. *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Malmö: Liber AB, 2010.

Buisman, Jan. Blir IFRS globalt redovisningsspråk? *Balans*, vol 4 (2007)
http://www.faronline.se/Dokument/Balans/2007/BALANS_Nr_04_2007/BALANS_2007_N04_A0028/?query=Buisman%2c+Jan.+Blir+IFRS+globalt+redovisningsspr%C3%A5k (Hämtad 2016-04-07).

Cairns, David; Massoudi, Dianne; Taplin, Ross; Tarca, Ann. IFRS fair value measurement and accounting policy choice in the United Kingdom and Australia. *The British Accounting Review*, vol 43(1) (2011): 1-21. doi: 10.1016/j.bar.2010.10.003

Christensen, Hans B och Nikolaev Valeri. Who uses fair value accounting for non-financial assets after IFRS adoption? *University of Chicago Booth School of Business*, vol 9-12 (2009): 1-44. <http://ssrn.com/abstract=1269515> (Hämtad 2016-04-06).

Christensen, Lars, Engdahl, Nina, Gräas, Carin och Haglund, Lars. *Marknadsundersökning – en handbok*, 2 uppl, Lund: Studentlitteratur, 2001.

Dagens Industri <http://www.di.se/borssidor/large-cap/> (Hämtad 2016-04-05).

Denscombe Martyn. *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur, 2000.

Gebhardt, Günther, Mora, Araceli och Wagenhofer, Alfred. Revisiting the Fundamental Concepts of IFRS. *Abacus*, vol 50(1) (2014): 107-116. doi: 10.1111/abac.12024

Gjesdal, Froystein. Accounting for Stewardship. *Journal of Accounting Research*, vol 19(1) (1981): 208-231. doi: 10.2307/2490970

Godfrey, Jayne och Hodgson Allan. *Accounting Theory*. 7. uppl. John Wiley Sons, 2010.

Holme, Idar Magne och Solvang, Bernt Krohn. *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, 1997.

IAS 16 Materiella anläggningstillgångar. IASB 2016.

IAS 38 Immateriella anläggningstillgångar. IASB 2016.

IAS 40 Förvaltningsfastigheter. IASB 2016.

IASB föreställningsram. IASB 2016.

IFRS 13 Verkligt värde. IASB 2016.

Laux, Christian och Leuz Christian. The crisis of fair-value accounting: Making sense of the recent debate. *Accounting, organizations and society*, vol 34(6) (2009): 826-834. doi: 10.1016/j.aos.2009.04.003

Lorentzon, Johan. *Verkligt värde - redovisning missar målet*. Balans, vol 10 (2013) <http://www.tidningenbalans.se/debatt/verkligt-varde-redovisning-missar-malet/> (Hämtad 2016-05-07).

Marton, Jan. Nyttan av verkligt värde i redovisningen. Forskningen visar begränsad nytta och bara i specifika situationer. *Balans*, vol 6-7 (2008). http://www.faronline.se/Dokument/Balans/2008/BALANS_Nr_06-07_2008/BALANS_2008_N06-07_A0026/?query=marton (Hämtad 2016-04-04).

Müller, Julian. An accounting revolution? The financialisation of standard setting. *Critical Perspectives on Accounting*, vol 25(7) (2014): 539-557. doi:10.1016/j.cpa.2013.08.006

Nobes, Christopher. IFRS Ten Years on: Has the IASB Imposed Extensive Use of Fair Value? Has the EU Learnt to Love IFRS? And Does the Use of Fair Value make IFRS Illegal in the EU? *Accounting in Europe*, vol.12 (2) (2015): 153-170. doi: 10.1080/17449480.2015.1114656

Nobes Christopher och Stadler Christian. How arbitrary are international accounting classifications? Lessons from centuries of classifying in many disciplines, and experiments with IFRS data. *Accounting, Organisations and Society*, vol 38(8) (2013): 573-595. doi: 10.1016/j.aos.2013.10.001

Nobes Christopher. Towards a general model of the reasons for international differences in financial reporting. *Abacus*, vol 34(2) (1998): 162-187. doi: 10.1111/1467-6281.00028

Olsson Henry och Sörensen Stefan. *Forskningsprocessen: kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. 3. uppl. Malmö: Liber AB, 2011.

Palea, Vera. Fair value accounting and its usefulness to financial statement users. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, vol 12(2) (2014): 102-116.
<http://dx.doi.org/10.1108/JFRA-04-2013-0021> (Hämtad 2016-04-26).

Patel, Runa och Davidson Bo. *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur, 2003.

Precht, Elisabeth. Är IFRS en tickande bomb? *Balans*, vol 10 (2007)
http://www.faronline.se/Dokument/Balans/2007/BALANS_Nr_10_2007/BALANS_2007_N10_A0022/?path=/3/25468/25485/25934/26809/ (Hämtad 2016-04-07).

Rashad Abdel-Khalik, A. Fair Value Accounting and Stewardship. *Accounting Perspectives*, vol 9(4) (2010): 253-269. doi: 10.1111/j.1911-3838.2010.00013.x

Rosenfield, Paul, "Stewardship," Objectives of Financial Statements, Vol 2, Selected papers, AICPA 1974, s. 126.

Rubin, Larry, Xiokai, Shi och Toskova, Nadezhda. Fair Value Accounting: Trouble-maker or Life-saver? *The financial reporter*, vol 76 (2009).
<https://www.soa.org/library/newsletters/financial-reporter/2009/april/frn-2009-iss76-rubin-shi-nadezhda.aspx> (Hämtad 2016-05-05).

Schulte, Sebastian och Barker Richard. Representing the market perspective: Fair value measurement for non-financial assets. *Accounting, organizations and society* (2015): doi: 10.1016/j.aos.2014.12.004

Smith, Dag. *Redovisningens språk*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur, 2006.

SOU 2003:71 *Internationell redovisning i svenska företag*.

Staubus, George J. *A Theory of Accounting to Investors*. Barkeley and Los Angeles: University of California press, 1961.

Westermarck, Christer, *EU:s redovisningsstandard: en introduktion till IAS/IFRS*, 1 uppl, Stockholm: Norstedts juridik, 2005.

Whittington, Geoffrey. Fair value and the IASB/FASB conceptual framework project: An alternative view. *Abacus*, vol 44(2) (2008): 139-168. doi: 10.1111/j.1467-6281.2008.00255.x

Årsredovisningar

AAK 2014
ALFA LAVAL 2014
ASSA ABLOY 2014
ATLAS COPCO 2014
ATRIUM LJUNGBERG 2014
AUTOLIV 2014
AXFOOD 2014
AXIS 2014
BALDER 2014
BETSSON 2014
BILLERUDKORSNÄS 2014
BOLIDEN 2014
CASTELUM 2014
COM HEM 2014
DOMETIC GROUPE 2014
ELECTROLUX 2014
ELEKTA 2014
ERICSSON 2014
FABEGE 2014
FINGERPRING 2014
GETINGE 2014
H&M 2014
HANDELSBANKEN 2014
HEXAGON 2014
HEXPOL 2014
HOLMEN 2014
HUFVUDSTADEN 2014
HUSQVARNA 2014
ICA GRUPPEN 2014
INDUSTRIVÄRLDEN 2014
INDUSTRADE 2014
INTRUM JUSTITIA 2014
INVESTER 2014
JM 2014
KINNEVIK 2014
KLÖVERN 2014
LATOIR 2014
LIFCO 2014
LOOMIS 2014
LUNDBERG 2014
LUNDIN PETROLEUM 2014
MEDA 2014
MELKER SCHÖRLING 2014
MTG 2014

NCC 2014
NET ENT 2014
NIBE 2014
NOBIA 2014
NORDEA 2014
PEAB 2014
RATOS 2014
RESURS HOLDING 2014
SAAB 2014
SANDVIK 2014
SCA 2014
SEB 2014
SECRUTIAS 2014
SKANSKA 2014
SKF 2014
SSAB 2014
SWECO 2014
SWEDBANK 2014
SWEDISH MATCH 2014
SWEDISH ORPHAN BIOVITRUM 2014
TELE2 2014
TELIA 2014
TRELLEBORG 2014
WALLENSTAM 2014
VOLVO 2014

9 Bilagor

Företag	Branch	Land	Regelverk	IAS 16	IAS 38	IAS 40
AAK	Livsmedel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ABB		CH				
ALFA LAVAL	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ASSA ABLOY	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ASTRA ZENECA		GB				
ATLAS COPCO	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ATRIUM LJUNGBERG	Fastighet	SE	IFRS	HA	HA	VV
AUTOLIV	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
AXFOOD	Livsmedel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
AXIS	Partihandel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
BALDER	Fastighet	SE	IFRS	HA	NEJ	VV
BETSSON	Spel & vadhåll	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
BILLERUDKORSNÄS	Företagstjänster	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
BOLIDEN	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
CASTELUM	Fastighet	SE	IFRS	HA	NEJ	VV
COM HEM	Data it tele	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
DOMETIC GROUP	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ELECTROLUX	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ELEKTA	Medicin	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ERICSSON	Data it tele	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
FABEGE	Fastighet	SE	IFRS	HA	NEJ	VV
FINGERPRINT	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
GETINGE	Partihandel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
H&M	Detaljhandel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
HANDELSBANKEN	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
HEXAGON	Partihandel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
HEXPOL	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
HOLMEN	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
HUFVUDSTADEN	Fastighet	SE	IFRS	HA	NEJ	VV
HUSQVARNA	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
ICA GRUPPEN	Detaljhandel	SE	IFRS	HA	HA	HA
INDUSTRIVÄRLDEN	Investment	SE	IFRS	NEJ	NEJ	NEJ
INDUTRADE	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
INTRUM JUSTITIA	Bank och finans	SE	IFRS	HA	NEJ	NEJ
INVESTOR				HA/VV		
JM	Bygg	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
KINNEVIK	Investment	SE	IFRS	HA	HA	NEJ

KLÖVERN	Fastighet	SE	IFRS	HA	NEJ	VV
LATOOR	Investment	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
LIFCO	Företagstjänster	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
LOOMIS	Säkerhet	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
LUNDBERG	Investment	SE	IFRS	HA	HA	VV
LUNDIN MINING		CA				
LUNDIN PETROLEUM	Industri	SE	IFRS	HA	NEJ	NEJ
MEDA	Läkemedel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
MELKER SCHÖRLING	Investment	SE	IFRS	NEJ	HA	NEJ
MILLICOM		LU				
MTG	Media	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
NCC	Bygg	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
NET ENT	Data It tele	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
NIBE	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
NOBIA	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
NORDEA	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	VV
PANDOX			K3			
PEAB	Bygg	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
RATOS	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
RESURS HOLDING	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SAAB	Industri	SE	IFRS	HA	HA	VV
SANDVIK	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SCA	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SEB	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	VV
SECURITAS	Säkerhet	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SKANSKA	Bygg	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SKF	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SSAB	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
STORA ENSO		FI				
SWECO	Teknik	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SWEDBANK	Bank och finans	SE	IFRS	HA	HA	HA
SWEDISH MATCH	Livsmedel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
SWEDISH ORP. BIO.	Läkemedel	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
TELE2	Data It tele	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
TELIA	Data It tele	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
Tieto		FI				
TRELLEBORG	Industri	SE	IFRS	HA	HA	NEJ
UNIBET		GB				
WALLENSTAM	Fastighet	SE	IFRS	HA	HA	VV
WIHLBORGS FAST.	Fastighet	SE	IFRS	HA	HA	VV